

Tas Patweefchu lauschu draugs.

1836. 1. Oktober.

40ta lappa.

Jaunas finnas.

No Pehterburges. Ak tawu neisfakkamu preeku un lihgsnibu Reiserenei, Reisera behrneem, raddeem un wisseem Pehterburges eedschwotajeem, leeleem tapatt kâ maseem, kad 17tâ Septbr. nu pats augsti zeenigs Reisers atkal spirgts un wessels pahrnahje. Deews schehligi demis lausitam kaulinam ihfâ laikâ atkal labbi sarept, un — tâ mehs wiinu luhdsam — us preekschu Reiseru mihligi fargahs no tahdahm un zittahm nelaimehm.

No Rihges. 23schâ September Rihges mahzitaji pa scho gaddu sawu leelu runnas-deenu eesahje, fo basnijas likkumi irr nospreeduschi, un wiini trihs deenas bija kohpâ.

No Kohpaschu draudses. (Widsemme). Stâ Zubni schinni gaddâ Kohpaschu un Allaschu draudses skohlas behrni tikke pahrlausinati un zitti pawissam atlaisti, kas sawâ nofazzitâ laikâ eeksch kreetnas un usmannigas mahzibas pastahwejuschi. Laizinsch tai deenâ bija skaidrs, un labs pulks no muhsu draudsehm kâ arri no daschas zittas, to pahrlausinaschanu dsirdeht, bija atnahkusch. — Darbs tikke ussahfts ar luhgschanu un jauku dseesminu us tschetrachm balsim. Tad mahzitais dauds leelkungu, draudses pehrminderu un zittu draudses lohjektu preekschâ, tohs behrnus pahrluhfoja, lai klausitaji paschi wissi dsirdetu, zil dsilki un eeksch kahdahm mahzibahm tee behrni teek mahziti. Zâ nu wiini tikke rakstischânâ, rehkinaschanâ, lassischânâ, dseedaschanâ pehz tschetrachm balsim, femmes rullâ un daschadâs gudribâs no wezzas un jaunass testamentes pahrlausinati. — Glichti rakstih muhsu behrni mahzahs no smukkas preekschakstischanas un smekahs daschas zittas mahzibas un gudribas no tahm grahmatahm, fo zeenigs mahzitajs Ulmann, wehl Krimmulde buhdams, saweem skohlas behrneem farakstijis. Tapatt arr mahzahs rehkinah no galwas un us tahpeles no tahs rehkin-grahmatas un rehkin-tohpelehm, fo tas pats mahzitais zittakahrt Patweefchu skohlahm un skohlmeistereem par labbu lizzis drikkheht. Us tschetrachm balsim dseedah teek mahziti rehzh istenahm tschetreru balsu dseedaschanas mahzibahm; mahzahs arri zittas dseefmas, fo dseedadami daschkahrt draudsi eepreezina un pamohdina, jo uszichtigafi par skohlas buhschanu gahdah. — Pagahjuschâ seemâ pee mums mahzijahs 17 behrni, par kuzeeem draudses gahdaja: 9 no Kohpaschu un 8 no Allaschu draudses, un pawissam pa abbahm draudsehm 8 tikke atlaisti. Schohs jai ma zekka gahjejus mahzitais pawaddija, ittin kâ no winneem schkirda-

mees, — eepreezinaja tohs ar Deewa wahrdu pamahzifchanu, peefohdinaja teem, pastahwigi sawâ usnemtâ zekâ palift, — un runnaja us wisseem par teem wahrdeem, ar kurreem tas Rungs Kristus effoht pawehlejis, ne tiffai tohs laudis kristiht, bet arridsan kristitus mahziht. — Preeka brihds bija katrai dwehselei to redsoht, ar kahdu firdi un prahtu mahzitais sawus behrnus waddija un kahds Deewa gars schohs jaunus stahdus faknoja; un paschas augstakas kahrtas klausitajeem affaras nopilleja, kad redseja un dsirdeja, ka arri zitteem klausitajeem un winnu behrneem firdis jauki tiffe pahrfustinatas. — Tadeht gohds lai irr Deewam, kas swehtijis to darbu teem, kas pee skohlas neapnikkuschi pubhlejahs, kas ne ween gahdajusch, lai skohlas-nams ustaisihts, bet arridsan ruhpejahs, ka skohlas behrni ne kam par skahdi, neds grehku skohlâ sawas deenas ne pawadda. Un lai gan par desmit gaddeem, kamehr muhsu skohla sahufesees, tikween 34 skohlas behrni no Kohpascheem un 15 no Ullascheem tikkuschi atlaisti, tomehr pats schinî skohlâ audsinahets un par isauguschu zilweku palizzis, taggad jau zeetaki, no wiffas firds wehlejohs, ka ikkatrâ draudsê, kur wehl skohla naw eetaisita, — lai irr arr' tâpatt pa masam, kâ pee mums, — ar scho darbu us preekschu dsih-tohs un zaur skohlu eetaisifchanahm muhsu widdû arween wairaf gaismas austu; — wehlejohs no firds, lai nefazzitu wifs muhsu brahti: ko palihds skohlas eetaisifchana! kahdus auglus mehs no skohlas behrneem redsam! bet ka redsetu un atsihtu paschi, ka pee tahdeem behrneem dwehseles augli jaskattahs un ne wifs augli, kas tif meesai par labbu nahf, — un ka tahdâ wihsê jo deenas wairaf tiftu pahrlleezinati, ka teem, kas pehz debbesu walstibas dsennahs, itt pa teescham, wiffas zittas leetas paschas peekriht.

J. R.

No Jelgawas. Schai gaddâ tai beedribai, kas darbojahs, zil spehdama, Latweeschu wallodu kohpt, 16tâ Septbr. sawa sanahkschana bija Jelgawâ, tâ kâ pehrnâ gaddâ Rihgâ. Schi patte beedriba, preezadamees pahr teem jaukeem raksteem, ko Birschu ehrgetu spehletajs un draudses skohlmeisters Hans Lieventhal, pats Latweetis buhdams, pa brihscheem ir eeksch muhsu lappahm Latweescheem dewis lassiht, winnu irr eezehlis par sawu gohda beedri.

No Jehkabstatta. Tai 15tâ Septemбера ap wakkaru pee mums nomirre zeenigs Walles draudses mahzitais konsistorialrahts Dr. Heinrich Ferdinand Radzibor. Winna nahwe bija itt ahtra un weegla. Zeemâ bijis sawâ wezzâ Sihkeles draudsê, winsch wessels atbrauze muhsu pilssehtâ un gribbeja tahlaki steigtees. Bet ratteem saluhse afs un winnam bija ja paleef pee mums par nakti. Wessels un preezigs winsch wehl wakkarinu ehde ar saweem behrneem un preezigi apgullahs. Bet pussstundu preeksch pussnakti winsch usmohdahs ar leelahm fahpehm krukis, un ne ilgi pehz winna dwehsele aisingahje pee Deewa. — Winsch zitureis bija Sehspils prahwests par 14 gaddeem. Mahzitaja ammatâ winsch strahdaja 33 gaddus un nomirre sawâ 67tâ dsihwibas gaddâ. Wezzuma deht winsch wehl ilgaki warreja dsihwoht, wessels un spirgts buhdams. Bet Deewa dohmas ne irr muhsu dohmas! — Tai 20tâ Septemбера Birschu un Sallas mahzitais, Jehkabstatta basnizâ behru runna fazzija dauds tauschu preekschâ, rahdidams no Deewa wahrdeem un no nelaifa gohdiga ammata beedra dsihwoscha-

nas, ka gruhtums un behdas peederr un palihds pee muhsu dshwibas labbuma. Jo tas pee Deewa aigahjis Deewa kalps bija dauds gruhtibas fadsihwojis, wissu wairaf sawas wezzas deenas. — Wiina lihki aiswedde us Murawkas (Sihkles) basnijkunga muischu, kur nelakis zeenigs mahzitais bija ustaisjis mirrou kambari, un kur wiina 2 dehli un wiina laulata gaspaska jau meerâ duff. Tur taggad duffehs arri wiina kauli. Lai Deews eepreezina wiina dwehfeli debbesis. L.

Straufis, wiffleelafais putnis pasaulê.

Tannî pasaulês dakâ, ko Ahriku sauž un kur tee wiffnikuaki swehri atroh-dahs, dshwo tas wiffleelafais putnis, ko strausi nosauž. Schee putni irr tik leeli, kâ jahtneeks, sirga muggurâ sehdedams. Spahrnôs skreet tee pawiffam ne warr; jo wianneem masi spahrni, un tee to leelu putnu ne warr zelt gaisa; bet ar kahjahm tee tik ahri skreen, ka ar wiffeschallaku sirgu ne warr panahkt. Kad teem wirsû eet, tad wiini kâ sirgi speer un daudreis' leelu swehru ar weenu reisi spehj nôspert. — Winnu pauti irr tik leeli, kâ behrna galwa un lihds 3 mahzi-nus smaggi. Perrekli pawiffam ne taifa, bet sawus pautus dehj smiltis, kur arr' zilweki tohs usmekle, apehd un no tahm zeetahm tschaumalahm fewim traufus taifa. Winnu galwa ne irr gahrda, bet tatschu to ehd un winnu beesu ahdu gehr un fataifa, kâ abscha ahdu. — Tahs garras smukkas spalwas, kas scheem put-neem astê un spahrnôs irr, tohti tohp zeenitas un no kohpmanneem us muhsu semmi westas un tê baggatahm gaspashahm pahrdohstas, kas winnas us zeppu-rehm neffa. — Kad scho putnu grihb rohka dabbuht, tad wajaga jahjohr wi-nnam pakkat dshitees; skreij arween riakî un pehdigi, kad peekuffis, galwu eebahsch smiltis, dohmadams, ka nu effohr labbi pastehpees, un tad winnam lehri ware pee-eet un winnu nosist. — Wiini tannis semmês, kur tee dshwo, arri mahjas tohp audsinahkt, kâ pee mums sohfi; jo tahs spalwas teef dahrgi makshatas. Winnus ehdina ar sahli un ar daschadeem kohku-augleem un graudeem. —

D. St — m.

Tee diwi gohda krehfli.

1.
Diwejadus gohda krehflus skattam;
Karris sawu wihru gohdina;
Abbus gruht' gan pelniht, tomehr mattam
Karu wehrtibâ itt sawadâ:
Weens pahrliefu gresni azzis spihd,
Dhtrais lehnâ pawehniht miht.

2.
Eâ kâ faule karstâ bulla twalkâ,
Weens stahw augsti, spihd un karfina;
Dhtrais tahds kâ mehnes laipnâ waigâ,
Kas ween nakti kluffam labb'darra;
Pirma spohschums azzis apmahna,
Dhtrais tikween lehni spihdina.

3.
Eâ kâ Daugawa pahr krasteem, schaujahs
Pirma warra daschahrt breefwiigi;
Dhtrais tâ kâ strautinsch lehnahm raujahs,
Labpraht slehdamees, kur krumini, —
Weens schauf schauhfdams willaus augstumâ,
Dhtrais lehnahm plawas dsirdina.

4.
Weens fetw gruntes pamattus fataifa,
No simts zittu krehflu gruêscheem;
Bet kur pateizibas aff'ras taifa,
Dhtrais weetu nemm par pamatteem, —
Pirma gohds tohp rakfids fluddinahs,
Dhtra, — karstâ firdi paglabbahs.

5.
 Pirmais stahw, — preefch kurva zellus lohka, —
 Dafauls baggatibas wirsgallâ,
 Dhtrais nahk ir nabbadinam rohka,
 Kas miht sawâ semmâ buhdinâ. —
 Kas fehd pirmâ, — laimei tenzina —
 Dhtru sehdetais pats fataifa.

6.
 Spohschais gehda krehslis, tawa rohka
 Gan pahr semmehm braschi isplachahs,
 Domehr rettam weeting tur dohta,
 Mas arr' laimigi, kas apsehshahs. —
 — Gohda krehslis zilwezigas firde,
 Ne tohpi jel, luhdsams, no man schkirts! —
 L.....l.

5ta mihfka.

Woi mannu mahju finni tu,
 Kas semmê naw, nei gaisâ?
 Nei arr' wirs semmes dshwoju;
 Ne weens man pehrku taifa.
 Arr' kahju naw, nei spahrnu man,
 Un tatschu esinu muddigs gan.

Man mihte daschi gahrð ehdi
 Un jauku ritti taifa;
 Gan wahritu, gan — daschadi, —
 Ar pippareem apkaifa.

Wiss' wairak' Kreemi gaweni
 Par gahrðumu man uszeeni.

Gan manna tauta spehzigâ,
 Eefsch auguma daschada;
 Bet tatschu lauschu gudriba
 Muhs peewik un apmahna. —
 Ja baudijis manni, lassitajs,
 Tad buhfi wahrda minnetajs.

— s — n.

Sinna, zil naudas 29. September-mehn. deenâ 1836 eefsch Nihges makfaja
 par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr. naudâ. Rb. R.	Par	Makfaja:	Sudr. naudâ. Rb. R.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinaus smaggu	1 30	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	6 50
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	tabaka	1 —
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 75	—	fweefta	2 —
—	ausu	— 70	—	dselseß	— 65
—	firnu	1 60	—	linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 20	—	brakka	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 80	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	schkichtu appinu	2 50
—	meeschu = putraimu	1 80	—	neschkichtu jeb prezzes appinu	1 50
—	eefala	1 20	—	muzzu silku, eglu muzzâ	6 50
—	linnu = sehklas	3 75	—	— lasdu muzzâ	6 75
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu feena, 30 pohbus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 40
barrotu	wehrschu gallu, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, pussdegga	8 50
			—	— dimdegga	10 50

Weenu fudraba rubli warreja dabhuht par 360½ kapeikeem warra naudas.

Lihds 28. Septbr. pee Nihges irr atnahkufchi 960 fuggi un aisbraukufchi 860.

Wrihw drikkcht. No juhrmallas-gubhernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napierky.